

“BOGU OTROCI, DOMOVINI SINOV, HLAHCI NIKOMUR!”

POD TEM GESLOM se v oktobru spominjamo dveh obletnic: smrti dr. Janeza Ev. Kreka, ki je gornje besede izrekel, in narodovega vstajenja v svobodi po 1200 letih sužnosti.

8. oktobra 1917 je zapustil svoj narod njegov duhovni, politični in socialni vodnik, ki ni v življenju poznal drugega kot vdanosti svojemu Stvarniku, ljubezni do slovenskega človeka ter neizmerne dela za politično in socialno svobodo slovenskega naroda. Ta narod je v najkritičnejši dobi, kar se tako rado dogaja, izgubil onega, ki naj bi narod 29. oktobra naslednjega leta popeljal v svobodo in ji dal tako vsebino, kot jo je imelo vse njegovo življenje, namreč da je morala le ena, da je svoboda le ena in da je ljubezen do domovine samo ena, pa naj bo doma v kmečki hiši ali v državnem zboru.

29. oktober nam je postal po 1200 letih dan slovenske svobode, ko naj bi slovenski narod ustvaril svojo državo in jo kot enakopravno vključil v višjo zvezno skupnost.

RAZGLEDI:

SLOVENSKI NARODNI ODBOR

ZADNJE mesece se vedno glasnejše pojavljajo na eni strani upravičene pritožbe nad popolno sterilnostjo našega SNO, na drugi strani pa zahteve po njegovi “izpopolnitvi.” Po šestih letih samih neuspehov in porazov, mislimo, da “je že čas,” celo prav skrajni čas, da načnemo to, za nas naravno življensko in centralno vprašanje z vso resnostjo, kajti končno je moral uvideti že tudi zadnji slepec, da tako ne more in ne sme več dalje. Preden pa sploh začnemo podrobnejše razpravljati o tem vprašanju in ga reševati, si moramo pa—mislim—kar odkrito priznati naslednja dejstva, ker le na ta način moremo postaviti vso debato na pravilno načelno izhodišče:

1. Vsak otrok ve, da je nastopil v naših tradicionalnih političnih strankah, ki so nekoč res predstavljale ves narod, že zadnja predvojna leta prav očiten razkroj, ki se je potem med vojsko le še povečal.

2. Po krivdi raznih samozvanih “voditeljev” in klikarskih intrigantov ni med vojno nikoli prišlo do resne koncentracije in organizacije vsega slovenskega protikomunističnega tabora, kar je potem v nemajhni meri tudi zakrivilo naš poraz.

3. Šele jeseni 1944 sta se v precej čudnih okoliščinah dogovorili le dve frakciji JRZ in JNS, ki že davno nista uživali več niti zaupanja vsega lastnega tabora, ter ustanovili koalicijo, ki sta jo samovoljno krstili za “Slovenski Narodni odbor.”

4. To se je zgodilo brez vsakega sodelovanja celo širšega “katoliškega” in “liberalnega” tabora, brez sodelovanja socialistov in brez sodelovanja raznih drugih skupin in tokov, zato ta SNO že tedaj niti od daleč ni predstavljal resničnega vsenarnodnega odbora, temveč kvečjemu dve frakciji izmed številnih drugih.

5. Ogromna večina protikomunističnega tabora dolgo sploh ni vedela za njegov obstoj, drugi so mu pa iz navedenih razlogov upravičeno odrekli legitimacijo, a da vedno težjega položaja še bolj ne poslabšajo, lojalno niso hoteli že tedaj nastopiti proti njemu odkrito.

6. Ta samozvani SNO je pokazal potem ob prevratnih tednih spomladi 1945 svojo popolno in vsestransko nesposobnost ter je popolnoma odrekel tudi v prvih mesecih emigracije, radi česar je tudi razumljivo, da je ugasnila sploh vsaka njegova avtoriteta.

Po vsem tem pa, kar se je kasneje v 30 letih dogodilo, nam 29. oktober poleg dneva veselja postane resen in trpek opomin, kako težko si je pridobiti svobodo in kako hitro jo je mogoče zapraviti. Danes je slovenski narod spet brez nje!

29. oktober je v svojem začetku manifestacija svobode kot osnovnega pogoja človeškega sožitja; 29. oktober je v svojih posledicah obsodba političnega in socialnega nasilja, ki onemogoča izpolnitev gornjega pogoja, a ga vendar ne more odpraviti, uničiti. More ga odložiti za nekaj časa, toda prav zato kot nujnost kasneje privre na dan s strašnejšimi posledicami in navadno v krvi terja svojo rešitev.

Osmi in devetindvajseti oktober nam potrjujeta veliko resnico, da je človek svoboden tedaj, ko ni hlapec nikomur, priznavajoč nad seboj le npravne zakone, ki mu jih je dal Stvarnik, in pravni red, ki si ga je po svojih svobodnih političnih predstavnikih sam postavil.

J.I.

7. Jeseni 1945 je bil ta SNO v Rimu rekonstruiran, a za strogo zaprtimi vrati, brez najmanjšega sodelovanja in vednosti različnih emigrantskih skupin, po čisto osebnih vidikih in zgolj v okviru že navedenih dveh ekskluzivnih frakcij, ki sta si hoteli in si hočeta samovoljno monopolizirati predstavništvo Slovencev.

8. Danes dejansko živ krst sploh ne ve, kdo so člani tega čudnega SNO, zaradi česar je potem menda le logično, da ne more predstavljati prav nikogar drugega kot le navedeni dve frakciji, niti od daleč pa ne slovenske emigracije, ki je zato danes dejansko sploh brez vsake organizacije in legitimiranega predstavništva.

9. Ta imaginarni in samozvani SNO tudi po svoji “rekonstrukciji” leta 1945 ni pokazal nikjer in nikoli niti najmanjše aktivnosti, živ krst na svetu sploh ne ve, ne kje se nahaja in še manj kaj hoče, zato je menda logično, da mu odrekamo vsako legitimacijo.

10. Ponovno se omenja le predsednika tega SNO, za katerega pa seveda tudi v polni meri velja prav vse ono, kar smo povedali o SNO samem.

11. Logičen zaključek teh neutajljivih dejstev je, da je danes slovenska emigracija edina na svetu brez vsakega legitimnega predstavništva, brez organizacije in brez vsakega jasnega programa, kar nam je že doslej ogromno škodovalo.

12. Po vseh očividnih udarcih, neuspehih in porazih je menda danes že slehernemu našemu emigrantu jasno, da “je že čas,” da si končno tudi mi ustvarimo resničen SNO, ki bo v vsakem pogledu legitimiran in sposoben voditi našo pravdo.

13. Popolnoma neumestno je zato govoriti, naj se SNO “poživi” ali pa “pritegne” vanj tega ali onega, temveč ga moramo dejansko šele ustvariti in to po istih načelih, po kakršnih so si ustvarile svoje reprezentance že davno prav vse druge emigracije in v manj ugodnih okoliščinah.

14. Conditio sine qua non za ustanovitev resničnega SNO je ta, da se sestavi in da deluje na strogo demokratičnih osnovah, vsled česar že v naprej odklanjamo prav kategorično vsake klikarske metode, po kakršnih se je delalo doslej in ki so nas tudi privedle tja, kjer dejansko danes smo.

15. Glede na vse povedano zahtevamo, da s. sestavi SNO iz :

(a) legitimnih zastopnikov vseh naših predvojnih protikomunističnih strank in skupin ;
(b) iz zastopnikov vseh med vojno in po vojni nastalih političnih skupin ;

(c) iz zastopnikov vseh kulturnih, socialnih, večjih lokalnih in drugih skupin in ustanov slovenske emigracije ;

(d) iz vseh vidnejših kulturnih delavcev, publicistov in javnih delavcev sploh iz vrst naše emigracije kot poedincev ;

(e) iz zastopnikov naše duhovščine ;

(f) naknadno bi se moralo potem pritegniti v tak SNO še zastopnike vseh naknadno nastalih skupin.

Odločno odklanjamo izključevanje kogarkoli, ker je osnovna dolžnost resničnega SNO, da zbere res prav vse pozitivne sile naše emigracije ter koordinira vsa njena prizadevanja.

16. Tak SNO bi predstavljal res vso našo emigracijo, nekaj njen parlament, ki si izbere potem sam primeren ožji izvršilni odbor, ki bi vodil vse tekoče posle, a bi moral polagati podoben račun o vsem svojem delu SNO ter se ravnati po smernicah, ki bi jih določal SNO.

17. Pri sestavljanju takega resničnega reprezentativnega SNO brezpogojno odklanjamo vsako enostranost, majorizacije, "ključe," ekskluzivnost, osebne vidike, klikarska intrigantstva, monopolizacije, "voditeljstva," malikovanja, že davno razveljavljene "legitimacije" itd. ter zahtevamo kot pogoj resnično iskrenost in strogo demokratični princip.

18. V okviru SNO naj se ustanove potem razni pododbori, odseki in komisije, ki bi avtonomno izvrševali določene jim naloge ter skrbeli za izvrševanje delokroga SNO na posameznih področjih (n.pr. socialnem, kulturnem, propagandnem, organizacijskem, zunanje političnem itd.), seveda pa v okviru občin smernic SNO. Tudi tu morajo biti seveda zastopane vse glavne struje emigracije, v prvi vrsti pa resnični strokovnjaki z dotičnih področij, ki se nahajajo kjerkoli v

emigraciji. V tem pogledu odločno odklanjamo dosedanje klikarsko - ekskluzivistične metode, s katerimi si je monopoliziral vse le najožji osebni krog predsednika, ne glede na svoje sposobnosti.

19. Morda bi bil najprimernejši sedež SNO v USA, toda po vzorcu drugih emigracij bi moral imeti svoja pododborja še v Londonu za Anglijo in v Parizu za evropski kontinent, ker sta to poleg Washingtona danes najvažnejša svetovno politična centra. Glede na dejstvo pa, da živi v Argentini danes največji del naših izseljencev, bi kazalo osnovati tak pododbor tudi v Buenos Airesu za vso Južno Ameriko. Te pododbore bi sestavili emigranti dotičnih področij sporazumno z osrednjim SNO v smislu zgoraj označenih načel in osrednji SNO bi bil dolžan z njimi najtesnejše sodelovati. Le tako bo mogoče povezati vso našo emigracijo in koordinirati vse njene pozitivne sile.

20. Tak SNO mora potem nemudoma izvesti organizacijo vse naše emigracije po vsem svetu, formulirati naš narodni program ter iti nemudoma in z vsemi silami na delo, da po možnosti nadoknadimo vsaj nekaj tistega, kar smo zamudili že doslej ter skuša vsaj do neke mere popraviti zle posledice dosedanje naše nesposobnosti, brezbriznosti in—gnilih razmer v naši emigraciji.

21. Vsa emigracija bi morala biti stalno in konkretno obveščena o vsem delu SNO, da se koordinirajo prav vsa prizadevanja vseh. Licemersko skrivanje za "tajno diplomacijo" odklanjamo, ker se je skrivala doslej za njo le nesposobnost, nedelavnost in brezbriznost, da večkrat le ljubosumna in grda intrigantstva proti vsem, ki so si pošteno prizadevali koristiti svojemu narodu v teh težkih časih.

To, mislim, bi morala biti izhodiščna načela pri vseh naših razpravah o SNO. Kdor si noče za večno nakopati očitka herostratstva, jih mora le sprejeti in to iskreno. Prepričani smo namreč, da bo prišel čas, ko bo narod neusmiljeno obračunal prav z vsakim, ne glede na njegovo današnjo "legitimacijo," ki bi kakorkoli zaviral v naših najusodnejših urah iskreno ustvaritev take naše naravne koncentracije in resničnega legitimiranega predstavništva.

X.Y.

★ ★ ★

BOMBNI NAPAD V GORICI

7. oktobra so Italijani ponovno dokazali svojo demokratično zavest in svojo pripravljenost, da spoštujejo določbe mirovne pogodbe in pogodb sploh. Zanje so to kot za vse imperialiste krpe papirja, katerih podpis je samo stvar taktike in diplomacije, ne pa obveznosti. To so Italijani pokazali v vsej svoji zgodovini, ponovno pa so **potrdili svojo nestrpnost, ko so omenjenega dne ob pol treh ponoči z bombnim atentatom razbili trgovino ugledne slovenske tvrdke porcelanom Koren na goriškem korzu.**

Italijanski šovinistični tisk je že dlje časa ščuval k napadom na Slovence, ki bi se "drznili" odpirati svoje lokale v sredini Gorice. Šlo je za neko slaščičarno in pa za Korenovo trgovino, ki je hotela odpreti na korzu svojo podružnico. **Italijanske oblasti niso proti temu ščuvanju podvzele nikakih ukrepov.**

7. t.m. so laški zlikovci namestili k vratom trgovine, ki se je odprla štirinajst dni popreje, dinamični naboj in ga prižgali. Eksplozija je bila tako močna, da so popokale tudi neštete šipe na oknih italijanskih stanovalcev v bližnji okolici. Napravila je globoko jamo v kamnita tla pri vhodu, razbila dragocene predmete v trgovini in vrgla ruč dobrih pet metrov na cesto proč od vhoda.

Škodo cenijo pri tvrdki Koren na 700.000 lir, v celoti pa jo je preko enega milijona.

Policija ni kljub opozorilu tri dni popreje storila ničesar. Bila pa je točno informirana, da se bo napad izvršil in iz katerih krogov izhajajo atentatorji. Postavila ni niti ene straže, čeprav straži vsako laško bajto v Gorici. Na razpolago je osem sto policajev, a v času napada ni bilo blizu niti enega.

Napadalci so se pripeljali s kolesi in opozorili nočnega čuvaja kavarne "Garibaldi," naj se skrije, da se mu kaj ne pripeti. Govorili so pristno goriško laško narečje! Toda policija čuvaju ne verjame, češ, da je star. Pravi, da napadalcev **"ne more izslediti" in da so atentat izvršili "beli" Slovenci!**

Za celotno stvar je pa odgovorna tudi italijanska

vlada, ki noče ščititi Slovencev, čeprav je obvezana po določilih mirovne pogodbe in ki ne podvzema nikakih ukrepov, da bi ukrotila nestrpne šovinistične elemente, ki bodo s tem nekaznovanim napadom dobili še večjo korajžo in potuho za njih zločinsko delovanje.

Po eni strani naj bo to nauk tudi za ves demokratični svet, da ne bo cenil Italijane samo po Napoliju in Capriju ter Gigliju, po drugi strani pa tudi nauk onim Slovincem na Svobodnem Tržaškem ozemlju, ki se družijo z laško demokratično in so pozivali Slovence, da ji dajo svoj glas pri zadnjih volitvah. Priključitev Trsta Italiji bi pomenilo ponovno zatiranje Slovencev—topot pod "demokratično in antikomunistično" Italijo.

S.I.

★ ★ ★

F. MACLEAN: EASTERN APPROACHES

PRED kratkim je angleški poslanec Crosman zapisal, da je bila velika neprevidnost članov britanske vlade med poslednjo vojno, da so se dali popolnoma voditi po Churchillu v pogledu vladine politike napram Jugoslaviji, česar gotovo ne bi bili storili, če bi vedeli, da sta njegova edina svetovalca v jugoslovanskem vprašanju bila sin Randolph in brigadir Maclean.

Tik preden je izšla omenjena knjiga ("Približevanja vzhodu"), je eden izmed njiju, poslanec Maclean, izjavil v svojem govoru na radiju, da ga je gnal v Sovjetsko Zvezo, v vojsko, v specialne borbene edinice v afriški puščavi in v vojno misijo v Jugoslavijo — njegov avanturizem. Žazdelo se mi je, da se je Maclean, kot že premnogi Anglež, vnel za neko idejo in gibanje ter v zaslepljenosti delal neodpustljive napake. Zato sem z nestrpnostjo čakal na knjigo tega človeka, ki je nedvomno le s svojim delom, energijo in sposobnostjo dosegel, da se je vojaška in politična podpora, ki sta jo uživala gen. Mihajlovič in londonska vlada—dala Titu. O svojem bivanju v Jugoslaviji in svojem delu za partizane govori v 3. delu svoje knjige.

Maclean je konzervativec in ne morem se ubraniti vtisa, da se je s tem poglavjem hotel opravičiti, zakaj je storil za jugoslovanske komuniste več kot pa je mogoče bilo od njega zahtevano. Nehote pa meče ob tem krivdo za sklepe angleške vlade na Churchilla samega, ki se nam kot diplomat ne kaže v kaj posebno svetli luči.

Maclean pravi, da je njegova naloga obstojala v tem da ugotovi "kdo ubija več Nemcev in da se tem da pomoč, da bi jih lahko ubili še več" (Churchillove besede). Dosledno je deloval po teh navodilih, ugotovil, da partizani ubijajo več Nemcev (kot četniki) in ni odnehal, dokler jim ni Zavezniško poveljstvo za Sredozemlje dalo vso možno pomoč.

Mnogih stvari Maclean ne pove. Ne pove, kako je prišel do sklepa, da partizani v resnici napadajo Nemce. Opisuje le svoje večne premike in beg pred Nemci, a to gotovo ni razlog za verovanje, da tudi Nemci kdaj beže pred partizani. Prve partizanske napade omenja šele takrat, ko so le-ti bili krasno odboroženi in še takrat je pobudo za akcije dajalo zavezniško poveljstvo. Trdi, da četniki niso hoteli izvrševati napadov, ki so jih

zahtevali zavezniki ter kot dokaz poslušnosti in koordinacije akcij omenja napad slovenskih partizanov na Štampetov most in priprave za napad Koče Popoviča na prometno žilo Beograd-Solun pognali pa so v zrak neke važne objekte Belorusi in ne srbski partizani.

Nikakor ne morem preko dejstva, da je vse, kar je Maclean videl pri partizanih, bila večja disciplina (menda ni opazil, da so z revolverji odstranjevali pojave mrmranja), sposobnost voditeljev pokreta (lahko bi bil vedel, da je vsak revolucionar v neki meri zelo sposoben) in pripravljenost na "žrtve" v borbi proti okupatorju. Partizanom priznava vzdržljivost, junaštvo in ljubezen do svobode. Ker pa to pripisuje v nekem odstavku v knjigi vsem Jugoslovanom, bi gotovo našel iste kreposti pri kateremkoli vojaškem pokretu v Jugoslaviji med vojno. Očaran nad četniškimi bradami in njihovimi ideali, bi Maclean verjetno ugotovil, da so oni tisti, ki so sposobnejši v borbi proti Nemcem in bi položaj v Jugoslaviji bil danes drugačen, če bi jeseni 1943 pristal pri Mihajloviču in ne pri Titu. Danes zame namreč ne obstoja več dvom, kdo je Titu pomagal na oblast.

R.V.

VOLITVE V AVSTRUI

Krščanska ljudska stranka : OF—53 : 12

Volitve v Koroški Deželni Zbor. — 1. Socialistična stranka (SPO) s 101.148 glasov ali 40.70%; 2. Avstrijska ljudska stranka (ÖVP) z 79.121 glasov ali 33.70%; 3. Zveza neodvisnih (Vdu—bivši nacisti) z 51.012 glasovi ali 20.60%; 4. Levičarski blok (komunisti) z 9.920 glasovi ali 4%; 5. Krščanska ljudska stranka (KLS dr. Tischlerja) s 4.617 glasovi ali 1.81%; 6. Demokratska fronta delovnega ljudstva (Titovci) z 2.077 glasovi ali 0.84%; 7. Demokratska unija (Dobretsberger) s 304 glasovi ali 0.13% in 8. Demokratska stranka—6 glasov.

Deželni zbor šteje 36 poslancev. Od teh pripada socialistom 15 (preje 18), avstr. ljudski stranki 12 (preje 14), levičarskemu bloku 1 (preje 3) in Zvezi neodvisnih—8 ! Slovencev v deželnem zboru torej ni !

Od 10 državnih poslancev, ki jih voli Koroška v avstrijski parlament, pripadajo avstr. ljudski stranki 3 (preje 4), socialistom 4 (preje 5) in Zvezi neodvisnih 2.

Končni rezultat za avstrijski parlament : Avstrijska ljudska stranka 77 poslancev (preje 85), socialisti 67 (preje 76), komunisti 5 (preje 4) in Zveza neodvisnih—16 !

Volitve v občinske odbore : Celovec : Socialisti 15.101, Avstr. ljudska stranka 11.073, Levičarski blok 1.541, Zveza neodvisnih—7.840 !—Krščanska ljudska stranka—121 (v samem Celovcu), Titovci 51.

Beljak : Socialisti 7.401, avstr. ljudska stranka 4.191, levičarski blok 1.457, Zveza neodvisnih—3.971 ! — Krščanska ljudska stranka v samem Beljaku—9 glasov, Titovci 3.

Kot je po izidu razvidno, ne bo sedel noben Slovenec v občinskih odborih v Celovcu in Beljaku.

Krščanska ljudska stranka in Titovci so šli na volitve v 65 okrajih. Titovci so le v 12 okrajih dobili več glasov kot pa KLS.

Nekaj komentarjev k volitvam : "Times" piše: "Danes je še težko ugotoviti, v koliko je Zveza neodvisnih zgolj vzpostavitev nacionalnih socialistov, vendar pa moramo primerjati število glasov te skupine pri volitvah (489.132) s številom pol milijona nacionalnih socialistov, ki leta 1945 niso mogli voliti."

"Manchester Guardian" : "Poizkus pripustitve novofašistične skupine k volitvam se je najbrž izkazal kot pravilen. Toda ta skupina vsebuje veliko eksplozivnih snovi in obstoja sumnja, da ne bodo govorili o zopetni priključitvi k Nemčiji samo v Bonnu (sedanji prestolnici Zap. Nemčije)."

Francoski list "Franc Tireur" piše : "S 16 novimi poslanci Zveze neodvisnih je v Avstrijo vkorakal strah."

Švicarski časopis "La Suisse" pravi : "Skrbeti nas morajo nameni Zveze neodvisnih, kakor tudi razni govori v Nemčiji o ponovni priključitvi Avstrije. Nevarnost sicer še ni neposredna, toda nevarnost obstoja. Te nevarnosti se mora avstrijska vlada zavedati."

Ameriški "New York Herald Tribune" piše : "V Avstrijo se vrača najsrajnejša oblika nacizma. Šele po odhodu zasedbenih čet bo mogoče presoditi, kaj so pravi nameni te skupine."

In naš dopisnik dodaja : "Avstrija se upira priključitvi Koroške Jugoslaviji, ker njen državni teritorij že itak ni prevelik. Ako pa bi se Avstrija priključila Nemčiji, potem pa je na velislah, da popravijo mirovno pogodbo z Avstrijo, ki jo imajo sedaj pripravljeno."

DOMAČE VESTI

LJUBLJANA.—Tajnica RLO Ljubljana-Moste je komunistka **Delkin Marija**, ki je to mesto nastopila v začetku tega leta.

MAHOVNIK.—Na gozdnem gospodarstvu Mahovnik pri Kočevju dela 300 kaznjencev, ki so bili kaznovani z do 6 mesecev prisilnega dela. So sami moški iz različnih krajev in slojev od 15 do 70 leta starosti. Zaposleni so pri žagi, natovarjanju kamionov in sekanju lesa. Seveda se briga zanje močna straža miličarjev. Kaznjenci stanujejo v barakah. Delati morajo ob slabi hrani najmanj 10 ur dnevno.

AMBRUS.—V Ambrusu so po smrti župnika vaščani zaprosili za dodelitev novega duhovnika. Ljudski odbor jim je to tudi obljubil pod pogojem, da zberejo prej brigado 100 ljudi za enomesečno udarno delo. Ko so to storili in se vrnili z dela, jim je oblast zagrozila, da jih bo zaprla, če se bodo še drznili prositi za duhovnika. Sedaj se pogrebi vrše brez njega.

LJUBLJANA.—Ko je oblast s silo odgnala ljubljanske jezuite na opustošeni in zapuščeni Valvazorjev grad Bogenšperk pri Litiji, jim je pu-

stila vzeti s seboj le osebne stvari, nekaj omar, miz in stolov, nikakor pa ne postelj. Njihovo knjižnico so vrgli med star papir. Sedaj se sliši, da jih tudi na Bogenšperku ne mislijo pustiti.

LUKOVICA.—Kmet Franc Stropnik iz Lukovice je dobil nalog, da mora oddati 200 kg težkega prašiča, ali pa dva prašiča s skupno težo 200 kg. Ker je oddal prašiča težkega samo 197 kg, so mu poslali na vrat milico, ki je zaplenila še enega prašiča, težkega 120 kg. Kmet in njegova žena sta se pritoževala nad takim postopkom, pa ju je OZNA aretirala in neznanokam odpeljala.

KOČEVJE.—Ko je bila v Kočevju razformirana "Primorska gozdarska brigada," je bil njej na čast prirejen miting, katerega so se udeležili tudi minister LRS Tone Fajfar, znani odpadli duhovnik Metod Mikuz, glavni direktor ministerstva za gozdarstvo Kordes in referent za preskrbo Kočevja Ivan Gorše. Zabava je bila v bivšem sokolskem domu in to tako hrupna, da ni nihče mogel spati tist o noč v Kočevju. Končno pa so tovariši na čelu z Mikuzem pripeljali še tovarišice, da je bilo veselje popolno.

OB OBLETNICI "SOCIALNEGA SKLADA 29. OKTOBRA"

PRED letom dni, na slovenski narodni praznik, je bil ustanovljen "SOCIALNI SKLAD 29. OKTOBRA" z namenom, da pomaga, brez razlike na politično mišljenje, pomoči potrebnim, poštenim ter narodno zavednim Slovincem in Slovenkam na kontinentu. Vsem, ki so darovali za Sklad in tako pomagali lajšati gorje in trpljenje svojim sorojakom, se iskreno zahvaljujemo in jim kličemo: Bog povrni!

Da bi bila pomoč potrebnim čim izdatnejša, je uprava Sklada zaprosila med letom za pomoč pri angleških dobrodelnih ustanovah.

Socialni sklad je kot ustanova časopisa "Klic Triglava" dolžan podati svoje letno poročilo, ki je sledeče:

"Sedanje blagajniško stanje sklada zanaša £27-7-10.

Potom "Klica Triglava" je bilo zbranega £16-18-3.

Od angleških dobrodelnih ustanov smo prejeli podarjeno £69-2-10 in pol d.

Skupni znesek dohodkov torej znaša £86-1-1 in pol d.

Skupno je bilo poslanih 31 pošiljk v vrednosti £83-13-3 in pol d.

Pošiljali smo: ženske nogavice, perilo, piyame, moške srajce, kravate, moške nogavice, puloverje, jopice, po izrecni želji podpirancev tudi hrano (iz Južne Afrike), streptomycin itd.

V Avstrijo je bilo poslanih 19 pošiljk v vrednosti £65-18-3.

V Nemčijo je bilo poslanih 11 pošiljk v vrednosti £14-13-4 in pol d.

V Francijo je bila poslana ena pošiljka v vrednosti £3-1-8.

Po plemenitosti darovalcev in prizadevanju uprave, lahko rečemo, da je Sklad v prvem letu svojega delovanja dosegel prav lepe uspehe.

SLOVENCIM IN SLOVENKAM!

Bliza se čas zime in naši sorojaki v D.P. zaboriških, bolnicah ter študentovskih domovih životarijo in prosijo ter čakajo naše pomoči. Kot narodno zavedni in krščansko čuteči Slovenci, bodimo plemeniti tudi v dejanjih! Ne prezirimo prošnje naših narodno krvnih bratov in sester ter darujmo za "Socialni Sklad 29. oktobra."

Uprava

Gospodična Vida Zabavnik,
upravnica "Socialnega sklada 29. okt."
Gradec, 30. sept. 1949.

Podpisani skupno potrjujemo prejem zavetkov, ki jih je "Socialni sklad 29. oktobra" poslal vsakemu spodaj podpisanemu z vsebino, navedeno v spremnih pismih.

Pošiljka nas je zelo iznenadila in je vzbudila v nas in ostalih slovenskih graških študentih veliko veselja in hvaležnost do Slovencev v Angliji. Vsebina pošiljk nam je zelo dobrodošla in bi jih bilo težko bolje izbrati. Preseneča nas tudi, da ste nam mogli že tako hitro po ustanovitvi "Socialnega Sklada 29. oktobra" pomagati z dejanji in to direktno.

Nikdar ne bomo pozabili dejstva, da nam kdo pomaga premagovati naše materielne težave, s katerimi se že skoraj štiri leta borimo in katerim se je sedaj pridružila še skrb o možnosti nadaljevanja študija, ker bo v bližnji bodočnosti naše taborišče razpuščeno oziroma bo treba plačevati.

Naj bi Vaša širokogrudnost pripomogla k medsebojnemu razumevanju med Slovenci v emigraciji in naj bi nesebično izkazana pomoč Slovencev v Angliji našla posnemalcev tudi drugod in še za ostale kolege.

Sprejmite izraze naše globoke hvaležnosti in iskrene pozdrave iz Gradca!

Hvaležni: Sušteršič Stanko, abs. iur.,

Tone Jurečič

Franc Bizjak

Špur Janez

Lavrenčič Nace

SLOVENSKO DRUŠTVO

Uredništvu "Klica Triglava!"

Zahvaljujemo se Vam za dopis z dne 3-ga t.m. in za blagohotno naklonilo v znesku enega funta (£1) v korist podpore potrebnim članom društva. Za navedene tri primere se bomo zanimali in prizadetim tudi skušali pomagati po naših skromnih močeh.

Veselilo bi nas, ako bi hoteli objaviti našo zahvalo v Vašem listu, kar bo vsekakor v spodbudo članom, da ne bodo pri dajanju prostovoljnih prispevkov preozkosrčni.

Se enkrat: Bog plačaj!

S slovenskim pozdravom

London, 15.10.1949. F. Šesek, predsednik

OP. UR.: V Vel. Britaniji se nahaja nekaj naših sorojakov po TB-sanatorijih in niso sposobni za delo, kar pomeni, da nimajo zaslužka. Naša dolžnost je, da jim pomagamo. Svoje prispevke pošljite na Slovensko Društvo v Vel. Britaniji, 222 Waln Lane, London N.W.2.

LONDON.—22 vojnih ladij bo stavljenih ponovno v aktivno službo.

PARIZ.—Novo francosko vlado poskuša sedaj sestaviti biv. zun. minister Georges Bidault.

HONG-KONG.—Kitajske komunistične čete so dosegle britansko mejo pri Hong-Kongu. Zaenkrat se ni pripetil še noben incident. Poleg britanske mornarice, se nahaja v tej koloniji še 26.000 britanskih vojakov.

ATENE.—Tajna postaja grških komunistov je objavila "časoslovnik" operacij grške osvobodilne vojske.

ILIRSKA BISTRICA.—V kratkem spopadu med Matjaževci in Oznovci pri Pregarjih, 12 km od Ilirske Bistrice, je padel poročnik Ozne Skorjanc Avgust.

SKOPLJE.—V Skoplju so dogradili nove centralne zapore Ozne. Celice so široke pol metra ter imajo namesto oken male zamrežene luknje.

KLIC TRIGLAVA je glasilo demokratskih protikomunističnih Slovencev v emigraciji! Izhaja 15. in 30. v mesecu.

Naročnina znaša: Anglija: 24/- letno, 6/- četrtletno. Plačljivo potom Postal Orderja.

Nemčija: 12/- letno, plačljivo preko prijateljev v C.M.W.S.

USA in Kanada: 3 in pol dolarja letno. Velja za dostavo z navadno pošto.

Argentina: 20 pezosov letno, plačljivo dostavljalcu. Posamezna številka 1 pezo.

V 14 DNEH . . .

LAKE SUCCESS.—Na izpraznjeno mesto Ukrajine v Varnostnem Svetu je bila izvoljena Jugoslavija s 39 : 19. Sovjeti so podpirali Čehoslovaško. Višinski se je izvolitvi Jugoslavije uprl in dejal, da so zanjo zapadne države nalašč glasovale in s tem še bolj poslabšale odnose s Sovjetsko Zvezo.

BEOGRAD.—Tito je izjavil, da bo v slučaju izbruha sovražnosti v Jugoslaviji, prišlo do nove svetovne vojne. Jugoslavija se bo obrnila za pomoč na Organizacijo Združenih Narodov.

WASHINGTON.—Sovjeti vršijo "čistke" med prebivalstvom na Kavkazu, kjer je baje eksplodirala prva sovjetska atomska bomba. 17.000 ljudi je prepeljanih v Kazakstan v srednji Aziji. Povečini so to Grki, Perzijci, Turki in drugi neruski elementi.

KARAKI.—Pakistanski predsednik bo v kratkem odpotoval na obisk v Moskvo. Istočasno poročajo, da ponovno obstoja nevarnost izbruha sovražnosti med Pakistanom in Indijo. Indijski predsednik Pandit Nehru se nahaja sedaj na obisku v Washingtonu.

LIZABONA.—Španski diktator Franco je prišel na obisk v Portugalijo. Govori se, da bo Portugalija skušala doseči, da bo Španija priključena Atlantskemu Paktu. Za osebno varnost gen. Franka je angažiranih 20.000 vojakov.

PARIZ.—Poročila iz Rusije pravijo, da so Sovjeti preselili 50.000 ljudi iz pokrajin ob Baltiku in zabranili pristop v šest milj širok pas, ki teče ob češki in madžarski meji.

BRUSELJ.—Belgijskega kralja Leopolda skušajo prepričati, da bi se odrekel prestola v korist svojega sina. Toda Leopold vztraja na plebiscitu. Proti njegovi vrnitvi so socialisti in liberalci.